

LISTY UNIVERZITY OBRANY

ZÁŘÍ 2009

GAUDEAMUS

XVI. ROČNÍK

EVROPSKÝ VELETRH
POMATURITNÍHO A CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

GAUDE 6002 JIN S

BRNĚNSKÉ VÝSTAVIŠTĚ V
PAVILON

BRNO

20. – 23. 10. 2009

NA VELETRHU SE PREZENTUJÍ
UNIVERZITY A VYSOKÉ ŠKOLY,
ZÍSKÁTE PODROBNÉ INFORMACE
O PŘIJÍMACÍM ŘÍZENÍ A STUDIU
V ČESKÉ REPUBLICCE I ZAHRANIČÍ.

www.gaudeamus.cz

OTEVŘENO 20. – 22.10. 8-17 h
23.10. 8-15 h

Svoji studijní nabídku představí i **UNIVERZITA OBRANY**

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Měsíčník Univerzity obrany

Ročník 6 / číslo 1
akademický rok 2009/2010

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Zdeňka Dubová
zdenka.dubova@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
MO ČR – PIC
(Prezentační a informační
centrum, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6)

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje PIC MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 11. 9. 2009
Číslo 1 vyšlo: 24. 9. 2009

Z OBSAHU

Ohlédnutí za slavnostním
vyřazením absolventů UO 4

Úspěšná prezentace Univerzity
obran na Cihelně 2009 11

Ze zářijového zahájení
Kurzu generálního štábu 5

Vojenská nemocnice Brno
slaví letos jubileum 12-13

Akční prázdniny našich
studentů ve Vyškově 7

Jan Migdau - sportovec
a pedagog tělem i duší 15

EDITORIAL

Přišli k nám z lesů, buďte na ně hodní

Zámeček v lesích ukrytý, jaká to idylka. Jedná se přitom o budovu nedaleko centra Varšavy, kde je dislokována knihovna polské vojenské školy Akademie národní obrany (Akademie obrony narodowej), odkud k nám přišli první „erasmoví studenti“. Ludwika Stefania Kaczmarška a Artur Jaroslaw Stefaniak tam studují 2. ročník bakalářského studia a využili nabídky Univerzity obrany vyzkoušet si studium u nás. Materskou fakultou se pro ně tak následujících pět měsíců stala Fakulta ekonomiky a managementu. Ta jim připravila speciálně upravený studijní plán zahrnující jak „tvrdou“ výuku, tak individuální konzultace.

S těmi lesy je to samozřejmě nadsázka. Jedná se o nádherný lesopark, do kterého je polská Akademie národní obrany zasazena. Ale druhá část titulku stoprocentně sedí. Mějte jej na paměti, a až vás kolega pozdra-

ví: „Den dobrý“, buďte na něj vlídní a snažte se mu pomoci. Aby se u nás cítili jako mezi přáteli. Vždyť tomu tak přece je.

pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.,
náčelník studijního oddělení UO

O Univerzitu obrany je stále větší zájem

Historie Univerzity obrany Brno je poměrně mladá, ale podařilo se jí získat velmi dobrý kredit, a to jak mezi studenty, tak mezi civilními společnostmi, které absolventy UO zaměstnávají, v neposlední řadě i v resortu obrany, kde většina z nich po ukončení školy pokračuje ve své vojenské kariéře. Proto každým rokem stoupá zájem uchazečů umístit se na některé z jejich tří fakult.

V souvislosti se slavnostním vyřazením studentů, které se konalo poslední červencový den, se nabízí otázka, jaký počet absolventů právě ukončilo svoje studium, jaký je poměr mužů a žen, civilistů a vojáků z povolání a jaký je poměr technických a humanitních oborů.

Poslední červencový den patří rozhodně k nejvýznamnějším dnům v životě studentů naší univerzity. V tento den dopoledne proběhlo slavnostní vyřazení absolventů s tradičním slavnostním vojenským ceremoniálem a odpoledne se v Mahenově divadle uskutečnil promoční akt, při kterém obdrželo 220 absolventů vojenského a civilního studia vysokoškolský diplom. Z tohoto počtu je 80 % absolventů vojenského studia. Téměř jednu třetinu absolventů tvoří ženy - absolventky. Univerzita obrany připravuje především vojenské profesionály pro potřeby Armády České republiky v akreditovaných studijních programech vojensko-manažerského, technického, ekonomického a zdravotnického zaměření.

V současnosti technické obory převažují nad humanitními.

Jaký počet studentů přijme univerzita pro akademický rok 2009/2010?

Přijímací řízení se zúčastnilo 1848 uchazečů o studium v prezenční i kombinované formě studia. Celkově bylo přijato celkem 1005 uchazečů, z nichž je 717 budoucích studentů vojenských oborů. Do prvního ročníku vojenského prezenčního bakalářského a souviselého magisterského studia bylo přijato 425 uchazečů. Někteří však ke studiu nenastoupí, protože se například ucházeli o studium na více vysokých školách. Ze zkušenosti minulých let odhadují, že jich nastoupí zhruba 75 - 80 % tedy cca 320 - 340. Do dalších forem a typů vojenských studijních oborů bylo přijato 91 uchazečů. Ostatních 201 uchazečů jsme přijali do kombinované formy vojenského studia. Civilních uchazečů bylo přijato 288.

Vaše škola nabízí studium na třech fakultách - Fakultě ekonomiky a managementu, Fakultě vojenských technologií a Fakultě vojenského zdravotnictví. Kolik bylo letos podaných přihlášek a o které fakulty a obory byl největší zájem?

Počet podaných přihlášek pro akademický rok 2009/2010 překročil magickou hranici 2000 - na všech třech fakultách se jich sešlo 2114. Na Fakultě ekonomiky a managementu se nejvíce uchazečů hlásilo na obory Ekonomika řízení lidských zdrojů a Ochrana obyvatelstva. Na Fakultě vojenských technologií byl již tradičně největší zájem o obory Komunikační a informační systémy, Letový provoz, Zbraně a munice a Vojenská geografie a meteorologie. O tyto obory je značný zájem uchazečů i z řad občanské mládeže. Z nabízených lékařských studijních oborů byl největší zájem o Vojenské všeobecné lékařství. Pro další existenci školy, jako instituci připravující vojenské profesionály, je významný a důležitý zvýšený zájem o vojenské bakalářské studium. Zde byl nárůst téměř 40 %. Uchazečů se přihlásila bezmála tisícovka - přesně 954.

Platí stále skutečnost, že nejvíce exponované jsou letecké specializace?

Tato skutečnost stále platí. Zájem uchazečů vysoko převyšuje požadavek resortu na počet absolventů. Někteří absolventi středních škol se ke studiu na letecké specializace hlásí i opakovaně.

Jak probíhá výběrové řízení a jaké nároky jsou na uchazeče kladeny?

Přijímací řízení na škole plně odpovídá požadavkům vyplývajících z vysokoškolského zákona. Je v kompetenci jednotlivých fakult a jeho podmínky schvaluje akademické senáty, tak aby jeho obsah vytvářel podmínky pro objektivní zhodnocení předpokladů uchazečů ke studiu jednotlivých studijních oborů. Vedle odborných schopností (např. matematika a fyzika) musí uchazeč prokázat pokročilé znalosti anglického jazyka, což nám již několik let vytváří možnost dosahovat u absolventů velmi dobré komunikativní úrovně jazykových schopností. Trvalou součástí přijímacího řízení je přezkoušení z tělesné zdatnosti uchazečů. Současně uchazeči o vojenské studium musí projít personálním systémem Krajských vojenských velitelství pro vstup do služebního poměru vojáka z povolání.

Má s ohledem na vzrůstající počet soukromých vysokoškolských vzdělávacích ústavů zájem o studium na vaší univerzitě stoupající charakter?

Na tuto otázku jsem vlastně již odpověděl. Počet podaných přihlášek na naši školu se rok od roku zvyšuje a to jak na vojenské, tak i na civilní studium.

Odrážela se nějak v zájmu o vojenské obory skutečnost, že armáda snižuje stavy vojenských profesionálů?

V rámci marketingových aktivit jsme nezaznamenali žádné indicie, které by naznačovaly, že aktuální plány na snížení stavu vojenských profesionálů ovlivnily zájem o studium vojenských oborů. Předpokládáme, že se zvýšený zájem uchazečů o studium na Univerzitě

obranu, který se projevil v posledním přijímacím řízení, jak jsem již o tom hovořil, i nadále udrží a my budeme moci přijmout ke studiu ty uchazeče, kteří budou mít všechny předpoklady pro náročné univerzitní studium a kariéru vojenského profesionála.

Některé předměty na vaší univerzitě jsou přednášeny v anglickém jazyce. Jaké to jsou a jak se tento způsob výuky osvědčil?

Studenti mohou studovat v angličtině např. matematiku, fyziku a ekonomii. Tento způsob výuky umožňuje zájemcům zvýšit si počet hodin, které se věnují angličtině. Organizujeme ji již třetím rokem na obou brněnských fakultách a je o ni poměrně velký zájem - v tomto akademickém roce se pro ni rozhodlo přes 40 studentů. Výuka probíhá souběžně s výukou v češtině, takže když se student rozhodne v průběhu semestru přejít zpět do „české“ skupiny, může, avšak tato možnost je využívána minimálně.

Jakou má absolvent vaší školy pozici na trhu práce, ať už v resortu obrany nebo v civilní sféře?

Trh práce v resortu obrany je velice specifický, protože každému absolventu nabízíme prostřednictvím Ředitelství personální podpory po ukončení školy adekvátní umístění. Po ukončení závazku nacházejí naši absolventi poměrně snadno uplatnění v civilní sféře a to i ve složité současné ekonomické situaci. Že se nejedná o frázi, dokládá stále rostoucí zájem o civilní studium, jehož absolventi se bezprostředně po ukončení školy ucházejí o místo na trhu práce a určitě by se nerozhodovali pro školu, jejíž absolventi jen těžko hledají uplatnění.

Existuje něco, co byste do budoucna v rámci vaší vysokoškolské činnosti chtěli zdokonalit, či nové obory, které byste chtěli otevřít?

Do budoucna určitě budeme zdokonalovat oblast mobility studentů, která jim vytvoří prostor pro konfrontaci teorie a praxe doma i v zahraničí a umožní získat zkušenosti, které budou moci zhodnotit v rámci další vojenské kariéry. Příprava nových oborů studia závisí od zadání a poptávky resortu. V sou-

časné době čekáme na přijetí nové koncepce rozvoje AČR, která může hodně napovědět, kterými směry vzdělávání se bude univerzita obrany dále rozvíjet. Průběžné inovace obsahu stávajících studijních programů jsou realizovány na základě úzké spolupráce se správci ČVO.

Je případně něco, co byste ještě rád v souvislosti s činností Univerzity obrany zmínil?

Univerzita obrany se chce do budoucna zaměřit i na nabídku vzdělávacích aktivit v rámci rekvalifikace vojáků odcházejících

z armády. Pro vysokoškoláky by šlo o kurz pedagogiky a psychologie, pro středoškoláky o kurz Mistr odborného výcviku. V rámci celoživotního vzdělávání a odborných kurzů chceme docílit jejich akreditace u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a tím vytvořit vojákům lepší společenské zhodnocení jejich vojensko-profesionální přípravy.

Text a foto: Věra Černá

Slavnostní vyřazení absolventů Univerzity obrany

Pátek 31. červenec byl pro letošní absolventy Univerzity obrany významným a nezapomenutelným dnem. Své působení na této škole završili slavnostním vyřazením z vojenského vysokoškolského studia, které se tradičně odehrálo v prostorách kasáren na ulici Šumavská.

Slavnostnímu aktu byli přítomni vzácní hosté – náměstek ministra obrany František Padělek a první zástupce náčelníka Generálního štábu Armády České republiky generál-major Josef Prokš. Pozvání dále přijali ředitelé sekcí a odborů Ministerstva obrany ČR a další významní představitelé resortu obrany, představitelé vojenských univerzit ze zahraničí, vojenští přidělenci států NATO, zástupci

státní správy a místní samosprávy a delegace partnerských občanských sdružení. Slavnostního vyřazení se zúčastnili také rodinní příslušníci čerstvých absolventů Univerzity obrany.

Po společné přehlídce nastoupených jednotek náměstek ministra obrany František Padělek vyzvedl ve svém slavnostním projevu vynikající renomé a kvalitní odborné zázemí Univerzity obrany a podotkl, že svědectvím tohoto úspěchu jsou nejen současné studijní programy a s nimi související výsledky, ale především pedagogové a studenti. Na adresu absolventů pak řekl: „Jen skutečná vzdělanost ve spojení s pevnou vůlí a morálkou dokáže ubránit náš svět proti všemu zlému. V demokracii je vojenské povolání chápáno jako služba společnosti, tedy veřejná záležitost. Jste k tomu připraveni. Univerzita obrany, naše armáda a Česká republika mohou být na vás hrdé a věří vám.“

K přítomným promluvil také rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál v záloze Rudolf Urban, který absolventům mimo jiné řekl: „Mohu vás ujistit, že žádná vysoká škola nemůže nahradit univerzitu života, která stojí před vámi. Proto vám chci popřát, abyste zápočty této nejdělsí školy, jež jsou obsaženy v každodenním řešení dílčích úkolů, prošli bez větších problémů. Náročnější jsou ovšem životní zkoušky. Ty bývají spojeny se zásadními, často nevratnými rozhodnutími

v průběhu kariéry. Od vašeho přístupu, vynaloženého úsilí a kvality odevzdané práce bude záviset, zda půjdete převážně od úspěchu k úspěchu a prožijete příjemný pocit z dobře vykonané práce, nebo svou příležitost promarníte.“

Po projevech proběhl slavnostní akt vyřazení a to prostřednictvím nejlepšího absolventa Fakulty ekonomiky a managementu UO – poručíka Ing. Marka Krejčíka, kterého rektor-velitel „pasoval“ univerzitním mečem před bojovým praporem školy.

V tomto akademickém roce bylo vyřazeno 135 absolventů vojenského prezenčního bakalářského studia. Univerzitu obrany celkem absolvovalo 250 studentů bakalářského, magisterského a doktorského studijního programu. Sedm výtečných absolventů UO obdrželo věcný dar ministra obrany ČR. Deset nejlepších studentů bylo odměněno rektorem-velitelem UO formou peněžního daru a deset jich bylo odměněno děkanem FVT a FEM. Nejlepší student specializace pozemních sil převzal cenu náčelníka Generálního štábu pozemních sil Španělska, kterou předal přidělenec obrany Španělského království plukovník Eduardo Palomo. Nejlepší student letecké specializace obdržel cenu velitele francouzské letecké akademie v Salon de Provence, kterou předal osobně velitel této školy brigádní generál Denis Mercier.

Jménem všech absolventů vystoupil poručík Ing. Marek Krejčík, který ve svém krátkém projevu mimo jiné popřál všem absolventům hodně úspěchů ve službě u vojsk, na útvech a leteckých základnách i v celém životě.

Poté zazněly zdravice náměstkyně primátora města Brna Olivera Pospíšila a předsedy Svazu letců plk. v zál. PhDr. Oldřicha Rampuly. V rámci slavnostního aktu vyřazení byl bojový prapor Univerzity obrany dekorován Pamětní stuhou Svazu letců ČR.

Ceremoniální část slavnostního vyřazení byla ukončena vojenským pochodem a průle-

tem letounů vzdušných sil nad prostorem kasáren. Hromadné vyhození čepic absolventů do vzduchu symbolizovalo radost z úspěšného ukončení studia na Univerzitě obrany. Za zvuků vojenské hudby pak už následovaly gratulace příbuzných a přátel studentů, které nyní čeká škola života.

Poručík Eduard Kurpnieks se například přiznal, že má ze slavnostního dne smíšené pocity. Na jedné straně radost z ukončení studia na naší univerzitě, na druhé straně smutek z toho, že po šesti letech opouští školu a vrací se do rodného Lotyšska, kde nastoupí jako velitel čtyř dekontaminace. „Univerzita mi dala perfektní vzdělání a to mě ze všeho těší nejvíce,“ dodal při loučení. Praporčice Petra Pešková se netajila velkou radostí, protože se jí vyplnil její dávný sen, vždy totiž chtěla studovat meteorologii. Nyní má nastoupit jako meteorolog-analytik na letiště v Přerově.

Významný den pro absolventy vojenského a civilního studia Univerzity obrany pokračoval poté akademickou částí – slavnostní promoci. Promoce absolventů Fakulty ekonomiky a managementu a Fakulty vojenských technologií UO se uskutečnila v prostorách Mahenova divadla na Malinovského náměstí v Brně.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Zahájení Kurzu generálního štábu

Za účasti hlavních představitelů Univerzity obrany a významných hostů byl v pátek 4. září 2009 zahájen již třídvacátý Kurz generálního štábu. Přítomni byli také náčelník Generálního štábu Armády České republiky generálporučík Vlastimil Pícek, poradce hejtmana Jihomoravského kraje Ing. Martin Belčík a vedoucí Kanceláře strategie města Magistrátu města Brna Ing. Marie Zezůlková.

Posluchače kurzu na akademické půdě přivítal zástupce rektora plukovník gšt. Josef Trojan, který je ve své prezentaci seznámil s historií, strukturou a posláním Univerzity obrany. Jak zdůraznil, absolvování tohoto desetiměsíčního kurzu bude od posluchačů vyžadovat vysoké studijní nasazení a všestrannou aktivitu.

Generálporučík Vlastimil Pícek pak pokračoval s úvodní přednáškou, ve které přítomné seznámil se stavem plnění úkolů ozbrojených sil České republiky v roce 2009 a s hlavními úkoly armády na rok 2010. Zmínil se také o připravované „Koncepti rozvoje AČR“, která stanovuje cíle a postupy dalšího rozvoje AČR až do roku 2020.

Generál Pícek dále uvedl, že kromě jiného bylo v letošním roce jedním z hlavních úkolů pokračovat ve zvyšování podílu nasaditelných jednotek podle tzv. „istanburských kritérií“. Tento cíl se podařilo splnit. Ve své přednášce hovořil také o negativních dopadech ekonomické krize na resort obrany. Následně přijatá restriktivní opatření se dotkla všech oblastí činnosti a rozvoje resortu Ministerstva obrany, včetně nutnosti snížit počty personálu.

Prestižní kurz, který bude letos navštěvovat osm vybraných důstojníků české armády, poskytuje nejvyšší vojenské vzdělání v České republice. Určen je pro podplukovníky k přípravě na funkce se stanovenou hodností plukovník, resp. brigádní generál. Jeho cílem je připravit vysoce kvalifikované důstojníky – vrcholové manažery se všeobecným rozhledem, tvůrčím myšlením, analytickými schopnostmi a dovednostmi, včetně schopnosti rozhodovat a orientovat se v současném společensko-politickém, vojensko-ekonomickém a vojenském dění ve státě i v rámci mezinárodního prostředí.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Plachtařský výcvik v Německu

Ve dnech 19. 7. – 25. 7. 2009 probíhal v rámci EUAFA plachtařský výcvik na bývalé letecké základně ve Fürstenfeldbrucku v jižním Německu.

Naše univerzita tam vyslala dva posluchače – praporčíka Michala Piskovského a podpraporčíka Petra Jedličku. Účast byla vskutku mezinárodní.

Celkem zde bylo čtyřicet pilotů z Německa, Ameriky, Francie, Portugalska, Turecka a Česka. Po úvodním přivítání nám instruktoři sdělili plány na další den. Vše bylo perfektně zorganizováno a připraveno. K dispozici jsme měli dvě dvoumístná letadla ASK-13 a moderní kompozitový kluzák Janus.

Výcvik probíhal na navijáku. Letadlo se tak dostane do vzduchu pomocí dlouhého ocelového lana, které je natažené přes celé letiště a navijí se na buben navijáku. Byli jsme velice překvapeni, když jsme zjistili, že jsme s tímto druhem startu měli zkušenosti jako jedi-

ni. Ve všech ostatních zemích se výcvik provádí pouze za vlečným letadlem.

A protože máme platné civilní pilotní licence, letěli s námi instruktoři pouze dva přezkušovací lety a pak nás pustili na „sóla.“ Ještě ten večer jsme podstoupili tamní křest, který absolvuje každý pilot po prvním sólu letu. Spočíval v kozumaci panáku naplněného strouhankou a pepřem. Člověk ho musel „vypít“ a dokud nezapískal, nesměl se napít ničeho jiného. Jak k podobným akcím patří, následovala volná zábava. Němečtí kolegové pro nás v areálu uspořádali „barbecue party“.

Druhý den jsme dostali své vlastní letadlo Astir CS. Protože ale byli pouze dva instruktoři a tři letadla, poprosili nás, abychom jim pomohli vozit ostatní. Bylo vtipné, když jsme dohlíželi a radili například německému či portugalskému pilotovi F-16.

Jelikož nám počasí přálo a ani jednou za celý týden nepršelo, program v následujících dnech probíhal ve stejném duchu. Od rána až do šesti hodin se létalo, potom byla večere a kulturní program. Na závěr proběhl samozřejmě rozlučkový večírek v typické německé hospůdce.

Za celý týden jsme nalétali ze všech nejvíce, protože ostatní se už k solům nedostali. Škoda, že jsme s letadly nemohli létat příliš vysoko, protože jsme byli v prostoru, který patřil mnichovskému letišti. Ale pro výcvik a ukázkou navijákového provozu to bohatě stačilo. Celý týden jsme si všichni velice užili a odvezli si spoustu krásných vzpomínek.

Text a foto: pprap. Petr Jedlička

Slavnostní předání pilotních odznaků

Stalo se již tradicí, že absolventům bakalářského studia oboru Letový provoz jsou pilotní odznaky a odznaky řídicích letového provozu předávány v prostorách Technického muzea v Brně. Také letos zde nastoupilo 15 budoucích pilotů AČR a 6 absolventů modulu Řídicí letového provozu, aby převzali odznaky své odbornosti a prožili jednu z nejkrásnějších chvil svých studentských let.

Slavnostní ceremoniál proběhl 31. července 2009, tedy ve stejný den jako slavnostní vyřazení a promoce absolventů. Kromě studentů, jejich rodičů a nejbližších příbuzných se jej zúčastnili také nejvyšší představitelé Vzdušných sil v čele se zástupcem velitele společných sil - velitelem Vzdušných sil AČR brigádním generálem Ing. Jiřím Vernerem. Pozvání přijali také velitel francouzské letecké akademie v Salon de Provence, brigádní generál Denis Mercier a rektor Akademie ozbrojených sil generála Milana Rastislava Štefánika brigádní generál doc. Ing. Miroslav Kelemen, PhD. Společně s nimi gratulovali absolventům ředitel odboru Vzdušných sil SRDS-OS Ministerstva obrany plukovník Ing. Bohuslav Dvořák, ředitel odboru vojenského letectví MO plukovník gšt. Ing. Petr Brouček, předseda Svazu letců České republiky plukovník v.v. PhDr. Oldřich Rampula a další významní představitelé AČR a letectva.

Program zahájil a řídil vedoucí Katedry letectva FVT UO plk. gšt. Ing. Míloslav Bauer. Následoval slavnostní akt předávání odborných odznaků. Poté pronesl krátkou zdravici plukovník v.v. Oldřich Rampula. Další neměně

slavnostní událostí celého ceremoniálu bylo předání zvláštního ocenění dvěma výtečným absolventům – praporčici Lence Zemanové a praporčíku Adamovi Cupalovi a to z rukou velitele Vzdušných sil AČR brigádního generála Ing. Jiřího Vernerera. Ten také pronesl závěrečný slavnostní proslov, v němž všem absolventům popřál jejich budoucí kariéře mnoho zdarů a úspěchů.

Také členové Katedry letectva přejí svým absolventům dlouhou a úspěšnou kariéru a hodně úspěchů, které budou potřebovat při zdolávání denních problémů spjatých s kariérou vojenského profesionála.

Zvláštní dík patří Technickému muzeu v Brně, bez jehož spolupráce by uskutečnění celé akce nebylo možné, a které svým velice vstřícným přístupem přispělo k důstojnému a slavnostnímu průběhu slavnostního ceremoniálu.

Text: pplk. Ing. Jiří Kacer, Ph.D.

Foto: kpt. Ing. Jan Šafranko

Akční „prázdniny“ ve Vyškově

Kasárna ve Vyškově a Vojenský výcvikový prostor Březina bývají během srpna a září dočasným azylem studentů Univerzity obrany. Zatímco budoucí studenti prvních ročníků zde každoročně absolvují základní vojenskou přípravu, nastávající studenti druhých a třetích ročníků procházejí základním aplikačním kurzem. Připravují se tak pro výkon budoucího povolání u útvarů a zařízení Armády ČR podle odborností. Aplikačního kurzu, který zajišťuje Velitelství výcviku – Vojenská akademie ve Vyškově, se letos účastnily téměř tři stovky studentů Univerzity obrany.

Po dvou týdenní teoretické části přípravy probíhal ve srubovém táboře (od 24. do 27. srpna) nepřetržitý vojenský výcvik posluchačů druhých ročníků. (Jejich o rok starší kolegové jej absolvovali o týden dříve.) Sestával z taktické přípravy (na stupni družstvo), topografické přípravy, zdravotní přípravy, psychologie komunikace, informačních systémů a tělesné výchovy. Po každodenním skončení výuky následovala u všech jednotek podobná činnost jako v misích. Základna tábora byla přísně střežena, takže hlídce neunikl žádný cizí narušitel. I to je součástí výuky, a jak jsme při vstupu do objektu poznali na vlastní kůži, kontrola musí být důsledná, nekompromisní a přísná.

Dne 26. srpna 2009 probíhal na třech pracovištích mimo jiné také výcvik v taktické přípravě. Praporčík Petr David z oddělení vševojskové přípravy Institutu vzdělávání

VeV-VA, který výcvik vedl, si práci s vojáky pochvaloval: „Zpočátku se jim moc pracovat nechtělo, ale našli jsme společnou řeč. Teď podávají dobré výsledky, i když si často sáhnou na dno svých sil. Opravdu se snaží a zaslouží si pochvalu.“ Po těžkém drilu, sestávajícího například z nácvičku pohybu vojáka po bojišti v sekcích a týmech, manévrech družstva při nastřelení sestavy z různých směrů v modelových situacích a vyvázání se například tzv. „oponou“ či „vytlačováním“, je další týden čekali ostré střelby.

Přesto, že kurz byl fyzicky i psychicky náročný, panovala mezi studenty dobrá nálada. Na některých bylo znát známky únavy, kterou znásobovalo teplé letní počasí. Velitel čtyř podpraporčíků Jan Theuer (student oboru ekonomika obrany státu FEM) byl v dobrém rozpoložení: „Jelikož jsem tady již podruhé, vím, co můžu od výcviku čekat. Jsem rád, že nás tady učí odborníci – specialisté, díky nim se dost naučíme. Obtížné je pro mě, že musím

velet, ale zase získám zkušenost.“ Jeho kolegyně podpraporčíce Petra Kroupová ocenila propojení výcvikové teorie a praxe: „Líbí se mi, že to co nás ve Vyškově v teoretické části naučí, si pak můžeme vyzkoušet hned v praxi přímo v terénu. Na výcviku se také více sblížíme, více si pomáháme, více spolu komunikujeme. Tím, že žijeme určitý čas v jedné komunitě, se prověřují rovněž mezilidské vztahy.“

Aplikační kurz posluchačů Univerzity obrany byl ukončený zkouškou, která prověřila schopnosti studentů-vojáků velet družstvu a četě a aplikovat poznatky získané během kurzu. Třetíci prošli křtem teoreticko-praktických zkoušek 16. září 2009 a obdrželi osvědčení o absolvování základního aplikačního kurzu. Druháci jej absolvovali 23. září 2009 a získali osvědčení o absolvování praporčíckého kurzu.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Naše dojmy z Bruselu

Jak každý dnešní student dobře ví, výměnný studijní program Erasmus je jednou z nejzajímavějších možností, které může školství evropskému studentu nabídnout. Poslední dobou bylo vynaloženo vedoucím Katedry letectva veliké úsilí o rozběhnutí tohoto programu, který byl donedávna výsadou i chloubou civilních vysokých škol, také na Univerzitě obrany. Prvními průkopníky jsme se stali my, studenti magisterské nastavby oboru letový provoz (Karel Dudek, Andrej Hyll, Štěpán Král a Jan Tancibudek). Po dobu tří měsíců jsme navštěvovali Královskou vojenskou akademii v Bruselu.

V dubnovém čísle jsme čtenáře informovali o průběhu přípravy, odjezdu a popsali jsme několik prvních zážitků. Nyní bychom se rádi podělili o své dojmy ze zbytku pobytu.

Předměty byly přednášeny v anglickém jazyce, studovali jsme například Military Operations, Aviation Psychology, Radar Principles, Airlaw for ATC a anglický jazyk. Ve všech

předmětech jsme ocenili vysokou připravenost a upřímný zájem kantorů obohatit studenty o nové znalosti a připravit je na různá úskalí budoucí praxe. Velmi příjemně nás překvapilo, že každý učitel měl k výuce vlastní zpracované písemné materiály. V jednom dokumentu tak student našel veškeré potřebné informace ke zkoušce a nic nebránilo efektivní přípravě. Tento systém dovedl učitel anglického jazyka k dokonalosti, jelikož každý rok upravoval a aktualizoval skripta podle zkušeností z výuky. Na několika hodinách jsme dokonce pracovali na počítačové učebně s interaktivními výcvikovými materiály používanými vzdušnými silami americké armády.

Přípravu ke zkouškám jsme samozřejmě nepodcenili, jelikož dle studijního řádu je vždy vypsán pouze jeden termín zkoušky a případný opravný termín může být pouze v krajním případě a před komisí. Tímto jsou všichni studenti nuceni se pečlivě připravit, což je samozřejmě možné pouze díky výše zmíněnému efektivnímu způsobu výuky, ve kterém se studenti učí výhradně to, co budou potřebovat pro následnou zkoušku a samozřejmě hlavně pro praxi.

Studium samozřejmě nezabíralo veškerý náš čas a náš místní vedoucí, major Roosen, (akademický pracovník belgické Katedry letectva), nám naplánoval i různé mimoškolní aktivity. Podařilo se nám tak navštívit například základnu Koksijde, která zodpovídala za pátrací a záchrannou službu nad mořem. Měli jsme možnost se seznámit s denním chodem na základně a s používanou leteckou technikou.

Major Roosen nám ukázal také civilní leteckou školu BAFA v Antverpách. Zajímavostí bylo, že posluchači v této škole od začátku výcviku létají na strojích vybavených „glass kokpitem“, což znamená, že pilot má před sebou pouze dva multifunkční LCD displeje a analogové přístroje jsou pouze záložní.

Jedním z největších našich zážitků bylo létání na kluzácích v Belgian Air Cadets v Goetsenhovenu. Cílem této organizace, která u nás dnes nemá obdobu, je motivovat mladé zájemce k létání a připravovat je na dráhu vojenského pilota. Každému z nás se podařilo absolvovat tři lety a na vlastní kůži prožít rozdíl mezi motorovým a bezmotorovým létáním, a při třetím letu si nakonec užít akrobacii.

Další zajímavou akcí, byla návštěva 5. základny v Beauvechain, kde probíhá výcvik mladých pilotů absolventů. Shodou náhod jsme byli svědky nácviu letové ukázky instruktorů z této základny, kterou jsme si náležitě užili.

Celkově náš studijní pobyt hodnotíme jako velice přínosný. Podstatně se také zlepšila naše angličtina, ovšem za hlavní přínos považujeme získané zkušenosti a navázaná přátelství. Opravdu jsme si to užili a rozhodně doporučujeme každému, komu se naskytne příležitost, aby se studijního pobytu v rámci programu Military Erasmus zúčastnil.

**Text: Štěpán Král, Andrej Hyll
Foto: Jan Tancibudek**

ANGLIČTINA PRO LISTY UO

When you apply for a new job, you can get a similar letter from your prospective employer.

TASK 1: Read this letter making an offer of employment. Then decide whether the statements below are true (T) or false (F):

1. Mr Wills will start work immediately.
2. He will receive one month's salary on his first day at work.
3. His salary will be reviewed after six months.
4. His deputy will be Robert Stephens Jr.
5. He is allowed to join the company pension plan.
6. His working hours will be decided after discussion with Slim Gym's management.
7. He has to work a minimum of three months before leaving the company.
8. Lyn Ashley expects him to telephone her to accept the job.

August 26, 2005

RE: General Manager vacancy

Dear Mr. Wills,

Following your interview for the above position on August 24, I am delighted to confirm our offer of the job, starting on January 1.

Your salary will be paid monthly in arrears. It will be reviewed annually in July. You will report to Robert Stephens, Jr., Managing Director. Our normal terms of employment are enclosed with this letter. We have a company pension plan which you will be eligible to join.

Your working hours each week will include some evenings and weekends, to be determined by mutual agreement. You will be entitled to ten days' annual vacation in addition to public holidays.

One month's notice is required on either side to terminate the contract. There will be a probationary period of three months. Should you decide to accept the offer, please sign the enclosed copy of the contract and return it to me as soon as possible.

I look forward to hearing from you in the near future.

Yours sincerely,

Lyn Ashley, Personnel Director, Slim Gyms

TASK 2: All the following words have something to do with employment. Read the definitions then put the letters in correct order. The first letter is given.

1. To give somebody a more important job and more money.	metproo	p.....
2. Three words related to losing a job.	reif	f.....
	cask	s.....
	smidsis	d.....
3. Two words for people being considered for a position.	nidcateda	c.....
	plactapin	a.....
4. To fill in a form or write a letter for a job.	lypap	a.....
5. To find new workers to join a company.	crutrie	r.....
6. A person who has other people working for them.	leperomy	e.....
7. To stop doing a job because of age.	terrie	r.....

Připravila skupina AJ, CJP

TASK 3: Famous quotes

Match the beginnings of the quotations in box A to their endings in box B.

A

- a) There is nothing so annoying as to have two people talking
- b) People who know little are usually great talkers,
- c) There is one thing in the world worse than being talked about,
- d) The guilty think all talk
- e) The nice thing about egoists is that
- f) Talk to a man about himself

B

1. while men who know much say little. (Jean Jacques Rousseau)
2. and that is not being talked about. (Oscar Wilde)
3. and he will listen for hours. (Benjamin Disraeli)
4. when you're busy interrupting. (Mark Twain)
5. is of themselves. (Chaucer)
6. they don't talk about other people. (Lucille S. Harper)

TASK 4: Who wrote what?

Try to work out who wrote the books below. Choose from the following authors. Don't test your knowledge of literature, but concentrate on the pronunciation of the names, read them aloud!

Example: *Au Revoir* by C. U. Later (see you later)

L. M. N. Tree Rhoda Camel Albert Ross
R. U. Scared Warren Peace Dinah Mite
M. T. Cupboard Andy Mann Anne Tarcic
Roland Butter

1. How Sherlock Holmes Solved Crimes by ....
2. How I Crossed The Sahara Desert by ....
3. Flying Over The Ocean by ....
4. Ghost Stories by ....
5. Tolstoy's Greatest Novel by ....
6. All you Need To Know About Explosions by ....
7. No Food In The House by ....
8. Quick Breakfasts by ....
9. Do-It-Yourself Jobs At Home by ....
10. Exploring The South Pole by ....

Solution:

Task 1: 1F, 2F, 3T, 4F, 5T, 6T, 7F, 8F

Task 2: 1 promote, 2 fire, sack, dismiss, 3 candidate, applicant, 4 apply, 5 recruit, 6 employer, 7 retire

Task 3: b1, c2, f3, a4, d5, e6

Task 4: 1. L. M. N. Tree (elementary), 2. Rhoda Camel (rode a camel), 3. Albert Ross (albatross), 4. R. U. Scared (are you scared), 5. Warren Peace (war and peace), 6. Dinah Mite (dynamite), 7. M. T. Cupboard (empty cupboard), 8. Roland Butter – (roll and butter), 9. Andy Mann – (handy man), 10. Anne Tarcic – (Antarctic),

Konference o matematice a fyzice na vysokých školách technických

Ve dnech 9. a 10. září 2009 se v prostorách Univerzity obrany uskutečnil již 6. ročník Konference o matematice a fyzice na vysokých školách technických. Koná se pravidelně každé dva roky, tudíž má v kalendáři matematických a fyzikálních konferencí své místo. Jejím pořadatelem byla Jednota českých matematiků a fyziků (JČMF), pobočka Brno a společně s ní Katedra matematiky a fyziky Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany v Brně.

První den proběhl pod vedením prof. RNDr. Jana Kohouta, CSc., proděkana pro vědeckou činnost a současně vedoucího Katedry matematiky a fyziky, jednání Komise pro fyziku na vysokých školách technických a zemědělských a na lékařských fakultách při JČMF.

Druhý den následovalo slavnostní zahájení konference, kterého se ujal plk. doc. Ing. Libor Dražan, CSc., proděkan pro vnější vztahy a rozvoj, zastupující děkana Fakulty vojenských technologií UO plk. prof. Ing. Zdeňka Vintra, CSc., který převzal nad celou konferencí záštitu. Bezprostředně po slavnostním zahájení navázaly dvě plenární přednášky, poster section a odpolední jednání v sekcích.

Odbornou část zahájil zvanou přednáškou doc. RNDr. Bohdan Maslowski, DrSc., z Matematického ústavu Akademie věd ČR v Praze na téma Brownův pohyb a jednota matematiky. Text této zajímavé přednášky je možno nalézt v konferenčním sborníku. Poté následovala druhá zvaná přednáška prof. RNDr. Jan Novotného, CSc., z Ústavu fyzikální elektroniky Přírodovědecké fakulty MU v Brně na téma Z čeho je vesmír? Odpoledne se účastníci konference rozdělili do sekcí.

Ekonomická krize se bohužel projevila na počtu aktivních účastníků konference, který byl letos asi o třetinu nižší než při posledním

ročníku. Některé tematicky blízké sekce byly proto sloučeny. Počet publikujících se oproti minulým rokům naštěstí výrazně nesnížil.

Z přednesených příspěvků byl vydán dvoudílný recenzovaný sborník, který má celkem 461 stran a obsahuje 36 matematických a 15 fyzikálních příspěvků. Konference se zúčastnilo 67 matematiků a fyziků, mezi nimiž bylo i několik studentů doktorského studia.

**Text: doc. RNDr. Šárka Hošková, Ph.D.,
PhDr. Pavlína Račková, Ph.D.
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová**

Univerzita obrany bude dějištěm celoarmádní konference

Ústav strategických a obranných studií Univerzity obrany v Brně ve spolupráci se Sekcí plánování sil MO, Sekcí rozvoje druhů sil – operační sekcí MO, Společným operačním centrem MO a Ředitelstvím personální podpory pořádají 1. října 2009 celoarmádní konferenci „Výstavba, rozvoj a použití ozbrojených sil ČR 2009.“ Hlavním tématem konference budou priority rozvoje operačních schopností AČR.

Cílem konference bude objasnit priority rozvoje AČR na základě strategických dokumentů a v souladu se záměry rozvoje

sil NATO a EU identifikovat účinná opatření realizace a implementace v oblasti výstavby sil, druhů vojsk, systémů velení a řízení, podpory a služeb. Konference by měla zobecnit poznatky z realizace transformace a eliminovat rizika a nedostatky v procesu dosahování a rozvoje operačních schopností. Dále by měla přispět k vytvoření systémových podmínek pro propojení obranného plánování s relevantními výstupy pro výstavbu OS ČR ve vazbě na obranné zdroje ČR a plánovací procesy v NATO a EU.

Odborné zaměření konference bude soustředěno na cíle a postupy dalšího rozvoje AČR ve střednědobém až dlouhodobém horizontu. Půjde o první konferenci tematické řady k otázkám „Výstavby a rozvoje ozbrojených sil ČR,“ jež se pak bude konat každoročně. Posláním této řady konferencí bude podpořit strategické řízení a rozhodování, koordinovat postupy orgánů velení jednotlivých úrovní při realizaci opatření a změn v rámci rozvoje AČR a přispět k vytvoření efektivního

informačního prostředí pro vojensko-odbornou veřejnost.

Konference bude z hlediska obsahové náplně rozdělena na dva tematické okruhy. V prvním budou řešena východiska koncepce rozvoje AČR v návaznosti na dlouhodobou vizi resortu MO a rozvoj operačních schopností. Druhý blok plánovaných vystoupení bude věnován otázkám priorit výstavby AČR.

Príslušníci Univerzity obrany a zástupci širší výzkumné a vzdělávací komunity, kteří mohou přispět do odborné diskuse k danému tématu, budou vítáni. Místem konání konference bude aula Univerzity obrany na Kounicově 44. Zabezpečení a úspěšný průběh mezinárodní konference bude představovat jednu z významných aktivit Univerzity obrany a současně i resortu obrany v roce 2009.

Text: pplk. Ing. Milan Žilínek

Úspěšná prezentace UO na Cihelně 2009

Ve dnech 21. a 22. srpna 2009 se v Králíkách na Pardubicku uskutečnila vojensko-historická akce s názvem Den sil podpory Armády České republiky – CIHELNA 2009. Tradiční vzpomínkové a prezentační akce se zúčastnila také Univerzita obrany, která návštěvníkům představila široké možnosti studia na jednotlivých fakultách.

Králická Cihelna nesoucí název po místním pěchotním srubu K-S 14 „U cihelny“ je jednou z největších akcí Armády ČR a klubů vojenské historie, která je určena široké veřejnosti (každoroční návštěvnost je cca 15 tisíc lidí) a letos byla pořádána jako připomínka 65. výročí vylovení spojenců v Normandii. Proto hlavní ukázka rekonstrukce historického boje „Průlom“ byla věnována úspěšné operaci 3. americké armády na Západním valu.

Armáda ČR připravila dynamické ukázky výcviku roty aktivních záloh při střežení objektu důležitého pro obranu státu, bojové akce na záchranu pilota z prostoru ovládnutého teroristy a společného zásahu se složkami Integrovaného záchranného systému u závažné dopravní nehody, jejíž součástí bylo vyhledávání výbušnin, hašení požáru a odsun zraněných. Nechyběly ani demonstrační jízdy tanku T-72 M4 CZ, bojového vozidla pěchoty

BVP-2, samohybné houfnice Dana, raketometu RM 122 mm a nákladního vozidla Tatra 810. Mimořádně poutavé byly letové ukázky Gripenů JAS-39, bitevních vrtulníků Mi-24V a vrtulníku W-3A Sokol.

Vedle dynamických ukázek armáda na ploše nedaleko pěchotního srubu umístila statické expozice současné bojové techniky a vybavení. Divácky velmi atraktivní se stala část polní nemocnice a hydrometeorologická stanice se systémem Oblak – jedno z nejmodernějších zařízení v Evropě. V rámci armádních

vystavovatelů působila i Univerzita obrany.

V prezentačním stanu Univerzity obrany se mnoho návštěvníků akce zajímalo o možnosti studia na univerzitě. S nabídkou studijních oborů jednotlivých fakult, podmínkami přijímacího řízení, průběhem studia a uplatněním absolventů je seznamovali příslušníci UO, kteří odpovídali na nespočet dotazů. Samozřejmostí byla poskytnutá pomoc při výběru vhodného oboru jak u vojenského, tak i civilního studia.

Text a foto: Pavel Pazdera

Soutěž dopisovatelů do Listů UO

Rektor – velitel Univerzity obrany a redakční rada Listů Univerzity obrany vyhlásují soutěž o „Cenu rektora – velitele UO za nejhodnotnější příspěvek ze života studentů na Univerzitě obrany“. Do soutěže budou zařazeny příspěvky, které souvisejí se studentským životem, volnočasovými aktivitami prováděnými v rámci školy, popř. s děním na akademické půdě. Zdařilé příspěvky budou postupně zveřejňovány a odměňovány formou standardního honoráře. Pět nej kvalitnějších příspěvků vybraných redakční radou a redakcí Listů UO bude předloženo s návrhem pořadí rektoru – veliteli, který stanoví výsledné pořadí. Autoři těchto pěti příspěvků budou odměněni Cenou rektora – velitele UO, která bude slavnostně předána na závěr akademického roku. Soutěže se mohou zúčastnit studenti vojenského a civilního prezenčního studia UO.

Kritéria soutěže:

- Aktuálnost a atraktivnost tématu.
- Originalita názvu, resp. titulku článku.
- Stylistická kvalita, gramatická správnost a celková úroveň zpracování.
- Další podmínky soutěže:
- Rozsah nejméně 2/3 strany a maximálně 3 strany textu formátu A 4. (Dolní okraj 20 mm, horní okraj 20 mm, pravý okraj 25 mm, levý okraj 30 mm, písmo Times New Roman, velikost písma 14 bodů.)
- Příspěvek je možné doplnit digitální fotografií ve formátu JPG či TIF v tiskové kvalitě, rozlišení minimálně 200 DPI.
- Termín zaslání příspěvků do jednotlivých čísel: vždy do 5. dne v měsíci.

Příspěvky pošlete na adresu redakce listy@unob.cz jako přílohu v MS Word. Do předmětu e-mailu uveďte název: SOUTĚŽ DOPISOVATELŮ. Výsledek soutěže bude zveřejněn do 15. 7. 2010 na internetových stránkách UO, na vývěsních plochách a v červencovém vydání Listů Univerzity obrany v roce 2010.

Redakce Listů UO

Vojenská nemocnice Brno si v metropoli Jižní Moravy vybudovala v průběhu let své významné místo. V současnosti pečuje přibližně o 5570 příslušníků AČR a asi o 4300 vojenských důchodců. V rámci územního členění města Brna má na starost také zdravotní péči civilního spádu 7 městských částí Brna – asi 110 000 obyvatel. V roce 2008 bylo v ní hospitalizováno 7493 pacientů (511 v zájmu AČR). Ambulantně bylo ošetřeno 192 269 pacientů (z toho 22 366 vojáků). Letos v září uplynulo 225 let od jejího založení.

Vojenská nemocnice plní úkoly vyplývající z léčebně preventivní péče, výuky a doškolování (pro potřeby Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany, Institut výcviku Vyškov, Masarykovy univerzity Brno a dalších

vysokých a vyšších odborných škol). Dalším jejím posláním je zdravotnické zabezpečení chemického výcviku, vyšetřování žadatelů, posudková činnost, vyšetření specialistů apod. Vojenská nemocnice Brno je klinickou základnou pro příslušníky Nemocniční základny (6. PN, 7. PN), v současné době je v dispozici 16 vojáků a vojáků. Má také úzkou spolupráci s Posádkovou ošetrovnou Brno a s Univerzitou obrany Brno.

Historický exkurz

Vojenská nemocnice Brno má bohatou historickou minulost. Částečně se nachází v

prostorách bývalého kláštera. Ten byl založen v roce 1209 a byl spravován řádem premonstrátů. Premonstrátský klášter v Zábřovicích byl 24. 7. 1784 patentem císaře Josefa II. zrušen a s výjimkou klášterního chrámu Panny Marie, z něhož se stal farní kostel, předán vojenské správě. Dne 4. září 1784 byla vojenská nemocnice předchozích nevyhovujících prostor definitivně přemístěna do zrušeného zábrdovického kláštera. Zaslouhou Josefa II. začala od tohoto data existence Vojenské nemocnice Brno.

Rekonstrukce nemocnice

Od 1. 7. 1994 je Vojenská nemocnice Brno příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je Ministerstvo obrany ČR. V nedávné době došlo za významného přispění zřizovatele k významným stavebním úpravám. V roce 1999 se opravila historická a barokní fasáda v Lazaretní ulici, zrekonstruovala se budova kláštera a nástavba na budově 2 (současné psychiatrické oddělení). V roce 2005 prošla rekonstrukcí také kaple sv. Kunhuty (bývalé sklady) s nálezem významné architektonické památky – zbytků zdí a románských oken. Jde o druhou nejstarší sakrální stavbu na Moravě (datováno rokem 1211), jejíž přestavbou vznikla moderní lékárna. Generální opravou prošly také střechy na budově kláštera, zrekonstruovaly se výtahy a stravovací úsek. V současné době probíhá generální oprava bu-

dovy č. 2. Ta s ohledem na provoz nemocnice a náročnosti finančních prostředků probíhá v několika etapách. Nyní byla dokončena druhá etapa.

Oddělení a pracoviště

Vojenská nemocnice Brno disponuje kapacitou 253 lůžek. Má následující oddělení a pracoviště: anesteziologicko-resuscitační oddělení, stomatologické oddělení, interní oddělení, oddělení fyziatrie a léčebné rehabilitace, radiodiagnostické oddělení, centrální odběr krve, oddělení klinických laboratoří, oční oddělení, lékařsko-psychologické oddělení, neurologické oddělení, oddělení nemocí z povolání, dermatologicko-venerologické oddělení, psychiatrické oddělení, chirurgické oddělení, ORL oddělení.

Další úkoly nemocnice

Vojenská nemocnice Brno provádí zdravotnické zabezpečení výcviku chemických specialistů AČR, armád NATO a dalších států, a to za použití skutečných bojových chemických látek na polygonu Kamenná chaloupka ve VVP Dědice. Jedná se o ucelený, navazující systém od odborné preventivní péče, kvalifikované první pomoci až po poskytnutí vysoce specializované péče prostřednictvím interní JIP Vojenské nemocnice Brno. U všech cvičících jsou také prováděny biologické expoziční testy. Tuto péči nemůže zabezpečovat civilní sektor, a to z odborných a materiálních důvodů i z nutnosti utajení. Výcviku se pravidelně účastní i inspektoři OPCW (organizace OSN pro kontrolu zákazu chemických zbraní) a hasiči pražského metra.

Obranný výzkum

Pro rok 2010 je navíc již smluvně zajištěno 10 týdenních bloků pro výcvik protiteroristických a záchranářských jednotek z různých evropských států a USA. Stejně důležité je zdravotnické zabezpečení úkolů obranného výzkumu v problematice ochrany před účinky chemických zbraní. Jako nejvýznamnější je třeba jmenovat mezinárodní úkol Agent Fate, který je organizovaný a financovaný státními orgány USA. Úkol řeší získávání dat pro vytvoření a validaci modelu, umožňujícího provádění kvalifikovaného odhadu persistence BCHL v terénu v případě kontaminace velkých ploch. To pro potřeby velitelů speciálních vojenských a záchranářských jednotek.

Příprava a vzdělávání vojenských lékařů

K plnění úkolů v zahraničních operacích nemocnice soustavně připravuje, vzdělává a cvičí vojenské lékaře a specialisty předurčené k nasazení do těchto operací. V případě vysílání zdravotnických jednotek do zahraničních operací posiluje tyto jednotky z řad vlastních lékařů – vojáků z povolání. Vojenská nemocnice Brno zabezpečuje také odbornou přípravu a vzdělávání zdravotnického personálu.

Vstřícnost k pacientům

Vojenská nemocnice se snaží zajistit vojákům a vojenským veteránům kvalitní a rychlou lékařskou péči. V mezích možností upřednostňuje například ošetření. Vzhledem k dislokaci posádek a bydlišti pacientů kumuluje vyšetření do jednoho dne, případně domlouvá vyšetření za hospitalizace. Pacientům je k dispozici tým odborníků sestávající ze 77 lékařů-specialistů a 210 zdravotních sester.

Důležitou roli nemocnice ve vojenském

zdravotnictví ocenil také místopředseda vlády a ministr obrany Martin Barták, který si při své návštěvě Jihomoravského kraje v pátek 21. srpna 2009 prohlédl její některá pracoviště. Při svém setkání s představiteli nemocnice se zajímal o další záměry a perspektivu tohoto zařízení a ocenil jeho dosavadní rekonstrukční proměnu.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv VN Brno

Historie ponořená do zkázy moderní války

Historie je věda. O tom nemůže být pochyb, přestože její postavení stálo vždycky někde na pomezí mezi literaturou a vědou. Je to vyprávění o minulosti, které ovlivňuje naše vědomí o minulých dějích lidské společnosti, o tom, že se tyto události udály. Ptá se, jak se udály, proč se udály a snaží se zjistit, proč se třeba neodehrály nějak jinak. Ano, je to literatura o minulosti, avšak to, co je jejím obsahem, vzniklo na základě velmi přísných pravidel a kritérií vědeckého charakteru. Historické vědě přitom přednostně nejde o vyzdvihování tradic, upomínání slavných nebo tragických činů a událostí.

Jen ten, kdo něco ví, může vyprávět. Její pedagogická funkce je až druhotným výsledkem vědeckého bádání. Historické knihy tak nejsou obrázkové, propagační knížky. Historickou vědu zajímá vědecká pravda se všemi svými omezeními. Morální étos, který promlouvá mezi řádky historických textů, ba přímo je stmeluje, abychom minulosti rozuměli, nevypovídá o kvalitách historické metodologie, ale o osobních kvalitách historika. Historie není pověstnou „děvkou prodejnou“, není služkou politických režimů. A není nakonec ani marketingovým či propagandistickým oddělením. To jen jednotliví historikové mnohdy opouštějí pravou cestu vědy z důvodů idealistických, ideologických nebo kariérních a stávají se sloužícími lokaji a kuplíři historických fakt. Na podzim tomu bude dvacet let, kdy po-

minulo mnoho důvodů, proč se historikové chovali tak většinou. Věříme, že takové časy se už nevrátí...

To, co jsem naznačil, platí bez výjimky také pro historiky, kteří se ve svém výzkumu rozhodli zaměřit na fenomén války, válečnictví, na vývoj vojenských struktur ve vztahu ke společnosti a tedy v podstatě na historicismus fenoménu lidské agresivity. Proč se tím vůbec zabývat? Právě proto, že válečnictví je neodmyslitelnou součástí existence člověka. Jak bychom ale mohli porozumět současným válkám, kdybychom vynechali historický přístup k jejich studiu? Nijak, či spíše jen mytologicky, protože o válkách minulých by se v kolektivní paměti uchovaly jen legendy a mýty, v nichž je skutečnost přetvořena heroickou obrazností osudu. A právě až k této podstatě válek, k lidské agresivitě, snad nejvíce ze všech současných historiků na Univerzitě obrany směřuje i badatelský zájem Jiřího Hutečky, který nedávno vydal v prestižním nakladatelství Lidové noviny obsáhlou knihu o americké občanské válce *Země krví zbrocená*.

Není to tradiční převyprávění tisíckrát již vyprávěné války Severu proti Jihu. Pochopitelně najdeme i v této knize rozsáhlé pasáže o bitvách občanské války „z ptáčích perspektivy, rozeznávající přesuny jednotek z křídla na křídlo, zabývající se bojeschopností jednotek z pohledu vrchního velitele a počítající statisticky“ (s. 181). Smysl knihy, za níž stojí spisovatelství talent podpořený nespočetnými hodinami studia knih a pramenů v knihovnách a bezesných noci nad klávesnicí počítače, však leží někde jinde. Jednak chtěl autor ukázat pod drobnohledem, jak (krvavá, ale i zdoluhavá) realita (a chaos) války a bitvy působila na americké občany, válečné dobrovolníky. Hutečkova kniha totiž ukazuje „slavnou“ válku také z každodenního pohledu „nevýznamných“ vojáků, pátrá po jejich prožitcích a motivacích, ptá se na to, co se odehrávalo po bitvě, ať už na straně poražených nebo vítězů. Ale bitvou zájem o tento pohled zdola nekončí, neboť autor hovoří o tom, jak probíhala evakuace zraněných nebo o obtížích s opětovným zapojováním veteránů do běžného života. A pak autor v dalším plánu sleduje, jak válka ovlivnila celou americkou společnost a jak – zdánlivě paradoxně – podpořila dokončení amerického národa, ba jakou roli hraje v americké národní paměti a v národní mytologii. Neboť válka je historickou událostí, která buď konzervuje, nebo zcela nově rozdává karty společenského a politického řádu. A tak - a současně právě proto - je třeba jí dobře rozumět.

Stranou nakonec nezůstala ani otázka modernosti americké občanské války. Huteč-

ka polemizuje s tímto běžně rozšířeným tvrzením v závěru své knihy, když odmítá novost většiny atributů této modernosti (zákopový způsob války, masová výše ztrát na životech podobná ztrátám ve válkách 20. století, důsledek technologických inovací) třeba jako výraz slepoty dobového vojenského diskurzu nebo jako důsledek „romantické“ idealizace předmoderních válek či důsledek malé zkušenosti tak rozsáhlé války na americkém kontinentě. Nejdůležitějším argumentem o totálním charakteru americké občanské války autor pak věnuje zajímavé analytické úvahy. A nakonec dochází k závěru, že v jednom ohledu přece jen tato válka byla ryzí válkou moderní; a to především ve vlivu a zásadní roli masových médií na vedení a vnímání konfliktu v americké demokratické společnosti druhé poloviny 19. století. Neboť byla to právě masová média (tisk), jež specificky filtrovala informace ohledně válečných událostí a formovala tak „obecný diskurs války“ (s. 480) stejně jako odhodlání občanské společnosti ve válce vytrvat. Takto utvářené veřejné mínění se zase zpětně „promítá do dříve uzavřené sféry vojenských operací“, a tak ve zkratce podle Jiřího Hutečky vznikl „komplexní celek“ (s. 480), jenž lze vnímat jako válku ryze moderní. Lze jen dodat, že jeden z posledních výrazů takového moderní války máme mnozí v paměti v souvislosti s první válkou proti Iráku po jeho okupaci Kuvajtu. Ta je někdy označována jako „televizní“ válka nebo „válka v přímém přenosu“. Hutečkova kniha tak svými originálními myšlenkami naplňuje nevyčtený cíl historie jako vědy: hledat nové cesty k promyšlené minulosti.

Jiří Němec

Sportovec a pedagog tělem i duší

PaedDr. Jan Migdau pracuje jako odborný asistent Centra tělesné výchovy a sportu UO (dříve na Katedře tělesné výchovy a sportu) úctyhodných 25 let. V dubnu letošního roku obdržel na základě návrhu ředitele CTVS medaili Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy II. stupně. Převzal ji v Praze přímo z rukou ministra školství Ondřeje Lišky. Medaile je oceněním významné pedagogické, výchovné, vědecké nebo umělecké práce, dlouhodobého a vynikajícího působení v resortu školství nebo mimořádně záslužného činu při zajišťování a zlepšování podmínek pro výchovu a vzdělávání v České republice a uděluje se od roku 1997.

Ač Jan Migdau s rozhovorem souhlasil velice nerad, nakonec na mé otázky upřímně odpověděl:

Jak jste reagoval, když jste se dozvěděl o nominaci?

Překvapilo mě to. Dozvěděl jsem se to jenom pár dnů před samotným předáváním. Na začátku jsem význam celé akce možná trochu i podcenil. Pochopil jsem to, až jsem vešel do velkého zrcadlového sálu na ministerstvu školství. Připadal jsem si, že tam nepatřím. Pořád dokola jsem si kladl otázku: „Proč zrovna já?“

Pak se to změnilo? Jaký jste měl dojem při předávání medaile?

Bylo velice příjemné, že pan ministr při předávání mé medaile věděl, o koho jde. Řekl: „Dnes to nebude sportovní medaile, ale medaile za vaši práci.“ Potěšilo mě to. Byl prostě v obraze a v mých očích v té chvíli hodně stoupl.

Jak vás po návratu z ministerstva přijali kolegové?

Někteří si uvědomili, co to skutečně znamená, a tak mi upřímně gratulovali, jiní to nekomentovali...

Zavazuje vás to k něčemu?

Určitě. UVědomil jsem si, že práci, kterou dělám, dokážou lidé přece jenom stále ocenit, a že pedagogů, kteří takový slavnostní moment zažijí při setkání s ministrem, není mnoho.

Co právě děláte?

Společně s několika kolegy chystáme 16. ročník mezinárodního mistrovství WINTER SURVIVAL, na který se velice těším. Nyní odjíždím do Jeseníků, kde budeme rekognoskovat terén, připravovat jednotlivé disciplíny a vymýšlet pro závodníky zase „něco nového.“

Děkuji za rozhovor

Text: Mgr. Zdeňka Dubová

Foto: PaedDr. Jan Migdau

PaedDr. Jan Migdau je uznávanou osobností v oblasti armádní tělovýchovy, metodiky rozvoje fyzické zdatnosti studentů a příslušníků AČR. Vysoce významná je také jeho pedagogická činnost, při které využívá svých vlastních zkušeností z přípravy vrcholových sportovců. Byl také dlouholetým členem reprezentačního družstva sportovních gymnastů tehdejší ČSSR. Ve své bohaté sportovní kariéře se zúčastnil několika mistrovství Evropy i mistrovství světa. Vrcholem jeho sportovní kariéry byla účast na Olympijských hrách v roce 1980 v Moskvě. Je jedním z jádra organizačního týmu mezinárodního mistrovství AČR v zimním přírodním víceboji WINTER SURVIVAL s patnáctiletou tradicí, u jehož zrodu stál od prvních počátků. S organizačním týmem připravuje nyní jeho šestnáctý ročník.

Tělesná výchova na Univerzitě obrany

Seriál článků o tělesné výchově na Univerzitě obrany má čtenářům ve stručném přehledu přiblížit vývoj, význam, cíle a úkoly výchovně-vzdělávacího procesu obsaženého v rámci učebního předmětu, jehož název je uváděn v nejčastějších alternativách jako tělesná výchova, tělesná příprava, tělovýchova, nebo tělocvik.

Úzká vazba mezi tělesnou výchovou vojáků a samotným jejím vojenským účelem není jen současným jevem. Význam pohybové výchovy a rozvoj tělesných parametrů člověka ve prospěch vojenských záměrů je zjevně historicky determinován. Svědčí o tom, že tělesný trénink rozvíjený u ozbrojených složek za účelem obrany a expanze nevznikl samoúčelně, ale byl v dřívějších společnostech vyprodukován a rozvíjen k jejich potřebám a užítku. Z historických i novodobých poznatků vyplývá neměnná skutečnost, že jen tělesně zdatný voják má šanci uplatnit se v boji a tento i přežít.

Utváření a zvyšování tělesné připravenosti vojáků u vojenských jednotek je dosahováno odborně vedeným a organizovaným cvičením podmíněným základní znalostí teorie k dané problematice. Posluchači vysoké vojenské školy získávají a zvyšují své znalosti, pohybové schopnosti a dovednosti prostřednictvím učebního předmětu tělesná výchova a dalších aktivit v souladu s plánovanou tělovýchovnou činností v rámci studia.

Během více než padesátileté činnosti Vojenské akademie v Brně, od roku 2004 Univerzity obrany, se v procesu zvyšování tělesné připravenosti posluchačů uplatňovaly různé tendence a vlivy, a to jak v organizační, tak i v obsahové a metodické části. Systém výuky tělesné výchovy se přizpůsoboval měnícím se podmínkám a potřebám.

Začátky 50. let byly pro armádu charakteristické růstem mechanizace a motorizace jednotek vedoucí k přezbrojování a zavádění modernější a mobilnější techniky. Z hlediska nároků na tělesnou výkonnost vojáků můžeme hovořit o počátku doby vznikajícího trendu snižování pohybově namáhavé činnosti vojáků, ale i posluchačů vojenských škol.

V tělesné výchově byly využívány větší jednoduché cviky v krátkých sestavách, zaměřené především na rozvoj všeobecné síly a pořadovosti pohybového projevu. Značný důraz byl kladen i na překonávání překážek a tematiku zrychlených přesunů. V polovině padesátých let došlo vlivem zavedení dokonalejší techniky vojenských jednotek k prudkému zvratu ve prospěch výuky technických předmětů a tělesná zdatnost se postupně dostávala mimo hlavní ukazatele charakteristických parametrů profilu budoucích důstojníků.

V polovině 60. let preference studia technicky zaměřených oborů nadále rostly a jedním z nejvíce omezených se stala tělovýchova, která byla u mnohých náčelníků a velitelů značně nedocenená. Zpochybňování významu vysoké tělesné připravenosti vojáka vedlo k odsouvání předmětu až na hranici jeho další existence. Při postupném snižování výuky tělesné výchovy se tento trend zastavil až na průměrných šedesát hodin za školní rok a programové zvyšování tělesné zdatnosti bylo úzce zaměřeno pouze na rozvoj dílčích pohybových schopností (síla, rychlost, vytrvalost, obratnost).

Od poloviny 70. let byl posluchačům z předmětu TV udělován nejen zápočet, ale přibýly i dvě zkoušky, které však byly za krátko opět zrušeny. Tato změna přinesla pozitivum v úrovni hodnocení, avšak časový prostor věnovaný tělesné výchově zůstal zatím nezměněn. Díky dopadům vědeckotechnického pokroku a s ním souvisejících vlivů se u mládeže začínala projevovat pohodlnost a negativní vztah k tělesné činnosti. Řešení mělo přinést realizování pozitivních zkušeností sovětské armády v oblasti tělesné přípravy vojáků. Pozornost se zaměřila na rozvoj jednotlivých pohybových schopností pomocí jednoduchých tělesných cvičení. Fyziologický účinek metody byl maximální a přinášel možnost provádění i ve velkých skupinách osob. Charakteristickým rysem tohoto období bylo budování hromadných posilovacích komplexů, kde se s oblibou využívala cvičení metodou kruhového tréninku.

V 80. letech se počet výukových hodin tělesné výchovy zvolna navyšoval. Tělovýchova na vojenské akademii byla nadále zaměřena především na překonávání překážek a zrychlené přesuny, ale nemalý časový prostor byl věnován také gymnastice a lehké atletice. Začaly se projevovat snahy o nárůst kvantity, ale i kvality tělovýchovných činností, které měly nahradit a vykompenzovat trvale se snižující úroveň tělesné zdatnosti posluchačů přicházejících na vojenskou školu z civilního sektoru.

V 90. letech došlo díky nově vznikajícím potřebám a uplatnění armády k dalšímu rozvíjení činností spadajících do oblasti tělesné výchovy. Kolektiv pracovníků Katedry tělesné výchovy vypracoval nové progresivní učební programy, ve kterých byly ve velké míře zastoupena také cvičení, spadající do kategorie speciální tělesné přípravy. Kromě pravidelných týdenních forem výuky tělesné výchovy, byly nově koncipovány i tělovýchovné kurzy, které se postupně začleňovaly do výuky v prvním, druhém a osmém semestru. Postavení předmětu tělesná výchova se upevňovalo a úroveň procesu tělesné přípravy studentů se začala přibližovat tehdejšími potřebám formování profilu budoucích důstojníků AČR.

**Text: pplk. PhDr. Tomáš Černošský
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová**

Účast na střelecké soutěži v Holandsku

Ve dnech 3. a 4. července 2009 se v Nizozemsku ve městě Nijmegen konal již 24. ročník mezinárodní střelecké soutěže Lt-Kol Schut Trofee 2009, na kterém nechybělo naše čtyřčlenné družstvo UO ve složení podpraporčík Vladimír Zralý (OdZTZ), praporčice Bc. Kateřina Lustigová (11-3SL), podpraporčík Pavel Burda (11-3VH1) a Mgr. Radek Nedoma (CJP). Soutěže se zúčastnilo dalších 63 družstev z Belgie, Dánska, Polska, Německa, Nizozemska a dalších zemí. Čtyři soutěžní disciplíny rozdělili pořadatelé do dvou dnů.

V pátek 3. července jsme se dopoledne seznámili s pistolí GLOCK 17, ze které se vedla soutěžní střelba a absolvovali jsme soutěž jednotlivců ve střelbě z pistole, kde se postupně střelilo 4 x 6 ran, a to nejdříve vsedě s oporou za 20 sekund na 25 m, pak vstoje za 20 sekund na 20 m, poté vkleče za 15 sekund a nakonec vstoje za 12 sekund na 15 m střídavě do různých terčů. Vedlo se nám opravdu dobře, na 2. místě skončil ppprap. Pavel Burda, na 3. místě Mgr. Radek Nedoma a za zmínku stojí i 4. místo prap. Bc. Kateřiny Lustigové.

Soutěž pokračovala disciplínou Falling Plates, což byla střelba z pistolí na zavěšené asfaltové terče (tzv. holuby), které se používají při střelbách z brokovnice. Vyřazovacím způsobem střelila vždy dvě družstva a

rychlejší postupovalo dál. Bohužel při nás nestálo štěstí a vždy jsme měli těžkého soupeře. Vypadli jsme již ve druhém kole a tím nenavázali na úspěch z loňska, kdy se družstvu Univerzity obrany podařilo tuto soutěž vyhrát.

V sobotu 4. července soutěž pokračovala třetí disciplínou, kterou byla střelba z pistole. Střelilo se 3 x 10 ran, a to vždy vstoje na 25 m, nejdříve za 3 minuty, pak po 3 sekundách s pětisekundovou pauzou a následně za 20 sekund do různých terčů. Čtvrtou disciplínou byla střelba z pušky Diemaco C8. Střelily se 3 desetiranné položky na specifický terč ve vzdálenosti 100 m, 2 x vleže v čase 2 minuty a pak 30 sekund a 1 x vstoje v čase 1 minuta.

V podvečer nás čekalo vyhodnocení, ve kterém jsme si třikrát vyslechli „Univerzity of defence, Brno, Czech Republic“. A to za zisk poháru za 2. místo podpraporčíka Pavla Burdy a 3. místo Mgr. Radka Nedomy v páteční soutěži z pistole a dále za zisk poháru za celkové 2. místo praporčice Kateřiny Lustigové mezi ženami. Naše sobotní snažení stačilo na celkové 6. místo.

Odjížděli jsme spokojeni, a i když jsme nenavázali na loňské výsledky, hřál nás pocit, že jsme si nevedli vůbec špatně a že jsme i v tomto ročníku výborně reprezentovali UO a AČR v zahraničí.

Text a foto: ppprap. Vladimír Zralý

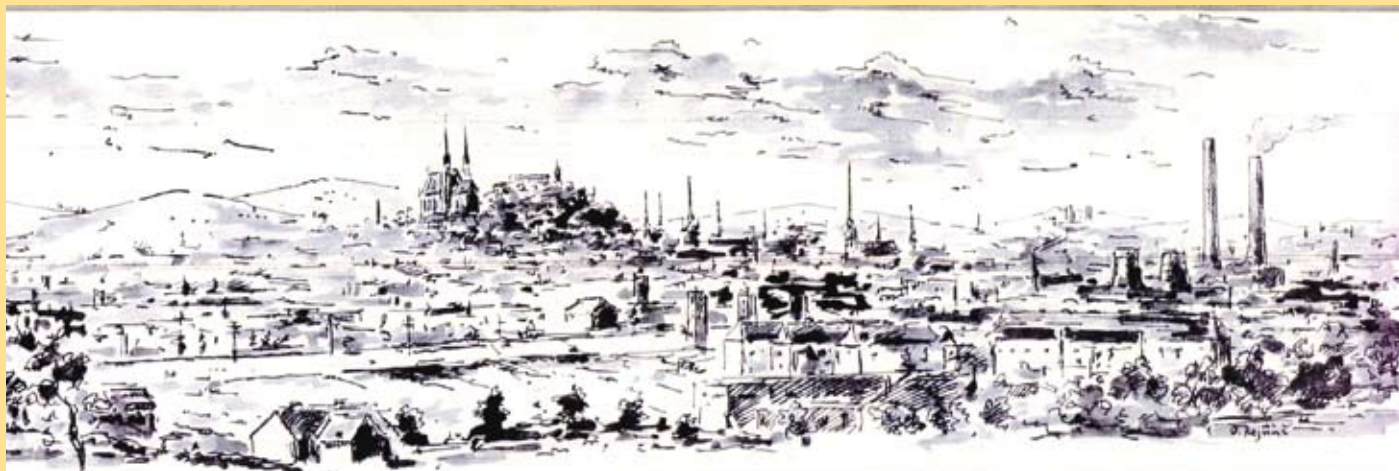
České akademické hry retrospektivně

Ve dnech 15. až 20. června 2009 si špičkoví sportovci z řad vysokoškolských studentů porovnali své sportovní dovednosti v rámci Českých akademických her. Ty byly pořádány pod záštitou ZČU Plzeň a plzeňské Lékařské fakulty UK v Praze a zúčastnili se jich také sportovci z řad našich studentů. Navíc dokázali obstát i v té nejvyšší konkurenci a získat medaile. V plážovém volejbale vybojovaly podpraporčice Gabriela Andrýšková a Martina Neumannová skvělé třetí místo. V kategorii mužů skončili podpraporčík Petr Kos a poručík Ing. Jan Sobotka na pěkném pátém místě. V celkovém pořadí z dvaadvaceti vysokých škol obsadila Univerzita obrany dvacáté místo.

Text a foto: pplk. PhDr. Jiří Sekanina

Brno – první seznámení Na uvítanou prvňákům

Tož vítajte v Brně! Přicházíte do města ležícího na řekách Svitavě a Svratce, do města, které je druhým největším v naší republice a největším na Moravě. Do města, s jehož historií vás chceme na stránkách našeho časopisu seznámit.

Již v dávné minulosti mělo Brno patrně funkci obrannou (a nikdy nebylo dobyt!). V roce 1243, kdy bylo uznáno městem a mělo se obklopit hradbami, chránila je už pevná městská zeď. Významnou roli však neztratilo ani později. Od roku 1636 zde byl zřízen nejvyšší úřad pro správu Moravy, a tak bylo Brno vlastně i jejím hlavním městem. Ke šťastným obdobím v brněnské historii patřila doba vlády Lucemburků počínaje králem Janem a konče markrabětem Janem Jindřichem, jeho synem. Naopak Jošt s Prokopem (bratři) vzájemnými válkami Moravu krutě plenili. Pokračovaly v tom i války husitské a boje mezi uherským králem Matyášem a Jiřím s Poděbrad. Po Bitvě na Bílé hoře na dlouho získala moc národnost německá. V bojích se Švédy (17. století), kdy

obránci Brna zachránili vlastně Vídeň, ukázalo se Brno jako důležité strategické místo, proto se změnilo v zemskou pevnost s novými hradbami. Moc nadlouho získala šlechta s duchovenstvem.

Do života a historie Brna (a nejen jeho) razantně zasáhl císař Josef II. rušením některých z mnoha místních kostelů a klášterů, ale v r. 1777 zde zřídil i biskupství a jeho patenty položily základ ke vzniku a pozdějšímu rozvoji brněnského průmyslu. Ten také přispěl k růstu a rozšiřování města. Bylo to například železářství a strojnictví, textilní průmysl s vynikající pověstí, pro kterou se Brnu říkalo „moravský Manchestr“, dále chemický, koželužský, potravinářský aj. Přibývajících továren lákaly do Brna nové dělníky z širokého okolí. Zdokonalení se dočkala i doprava: první vlak přijel do Brna v r. 1838 jako předzvěst přímého spojení s Vídní. Brno se postupně stalo nejprůmyslovějším městem Rakouska-Uherska.

Brno bylo dlouho městem silně německým. Vládla mu německá radnice, zámožní lidé byli Němci. Čechů byla menšina, většinou drobní řemeslníci, dělníci a zemědělci. Aby se posílil český živel, byly k městu postupně připojovány české vesnice z okolí, které jsou dnes městskými čtvrtěmi. Češi neměli školy, úřady, divadlo... Chtěli-li něco vybudovat, museli si to sami postavit, zaplatit a ještě platit poplatky německé radnici. A nová výstavba? Co bylo uvnitř hradeb, bylo chráněno. Co bylo mimo ně, muselo být v případě vojenského nebezpečí zbořeno. Mělo-li se tedy uvnitř města postavit něco nového, muselo se něco starého odstranit. Proto má Brno méně památek než třeba Praha. Po napoleonských válkách (1. pol. 19. stol.) se hradby bořily a město mohlo růst. Teprve na místě zbořených hradeb vznikla nová, tzv. okružní třída, na níž vyrostly významné stavby, zdobící město dodnes (tř. Husova, Komenského, Joštova, Rooseveltova, Benešova...)

(pokračování příště)

Text: Mgr. Jarmila Rejnušová
Kresba: Mgr. Ing. Oldřich Rejnuš

Kam za kulturou

Národní divadlo po rekonstrukci otvírá v říjnu operní scénu Janáčkova divadla koncertem. Violoncellista Jan Vogler přednese (3. 10.) s operním orchestrem pod taktovkou Tomáše Hanuse Dvořákův cellový Koncert h-moll. Janáčkovy Příhody lišky Bystroušky (17. a 25. 10.) režíruje James Conway působící v English Touring Oper a výtvarníkem je další Brit Neil Irish. Hudební part nastudoval Tomáš Hanus, který se střídá s Jakubem Kleckerem. Jedná se tak o britsko-české pojetí opery, jejíž děj se odehrává v brněnském okolí.

V **Redutě** proběhne divadelní festival Redfest. Zahájí ho (23. 10.) Německý oběd Thomase Bernarda. Protagonisty budou brněnské herecké legendy Ladislav Lakomý a Ivana Valešová. Divadlo Na zábradlí se představí (25. 10.) se Sarabandou. Autorem není nikdo jiný než věhlasný švédský filmový režisér Ingemar Bergman. Milý Sas je název koncertu (26. 10.) k výročí barokního skladatele Georga F. Händela a Činoherní klub Praha přijede (30. 10.) se hrou francouzsky píšící Iránky Yasminy Rezy Masakr.

Městské divadlo na Činoherní scéně po zářijové premiéře reprizuje (1., 2., 6., 7., 9., 11. a 23. 10.) Sílu zvyku Thomase Bernarda. Děj příznačně pointuje německou snahu po dokonalosti. Ředitel cirkusu nutí své podřízené nacvičit Schubertův klavírní kvintet Pstruh, což vyvolává absurdní situace. Jedná se o podobenství německých dějin první poloviny 20. století, kdy stejná snaha po dokonalosti byla cestou do záhuby.

Na hudební scéně bude premiérován (3. 10.) rockový muzikál Mozart z pera nejúspěšnějšího evropského libretisty, českého rodáka Michaela Kunzeho a amerického skladatele Sylvestra Levaye. Po deseti letech od vídeňské premiéry přichází do Brna a klade otázku, zda Mozart byl rokokovou porcelánovou figurkou nebo plnokrevným umělcem usilujícím o svobodu.

Dr. Vít Pospíšil

Internet, zdraví a dřevo

Titulek obsahuje témata, jež prolínají dění na brněnském výstavišti v říjnu. První bude probíráno 5. a 6. 10. na odborném ICT setkání Invex Forum. Jde o pokračování mezinárodního veletrhu informačních a komunikačních technologií Invex ve skromnější podobě. Po odborné stránce však nebude nepostrádat zajímavost. Tradičním tématem bude bezpečnost na odborné konferenci Svět IT Security, kde budou na programu například současné a budoucí požadavky na správu systémů, bezpečnostní hrozby a prostředky k jejich eliminaci, biometrie a identifikace. Ve světě postiženém vlnou kriminality, odehrávající se ve virtuálním světě, je to pochopitelné. Pachatelé z různých koutů světa, aniž se osobně znají, se zkontaktují na internetu a z bank pak elektronickou cestou mizí peníze.

Zdraví bude tématem od 20. do 23. 10. na Mezinárodním veletrhu zdravotnické techniky rehabilitace a zdraví Medical Fair Brno/Central Europe. Z doprovodných programů se pod nenápadným názvem Den technologií reprodukční medicíny skrývá otázka, zda člověk přežije. Klesá

počet mužských spermií v 1 ml spermatu, přičemž jde o celosvětový jev. Z jiné oblasti je Mezinárodní den porozumění koktavosti s navazující konferencí pořádanou ve spolupráci s Občanským sdružením Logo.

Dřevo, jako obnovitelná surovina se stává stále atraktivnější, vzhledem ke změnám podnebí a k budoucímu oteplení, které se pravděpodobně nevyhne ani nám. Srážky v ČR se za uplynulých 150 let nemění, jsou však jinak rozděleny. Díky oteplení se srážky do 10 mm okamžitě vypařují a nepronikají k rostlinám. Tradičním zemědělským územím tak hrozí přeměna v polopouště a zemědělství se v budoucnu přesune do vyšších nadmořských výšek. Vše mohou tlumit lesy. Dnes intenzivně zalesňuje i Čína, jejíž krajina byla za 5 tisíc let vývoje zbavena lesů a přeměněná v zemědělskou půdu. V současnosti půjde o co neekonomičtější zpracování dřeva. Obraz o situaci si lze vytvořit od 20. do 23. 10. na 11. ročníku mezinárodního veletrhu strojů, nástrojů, zařízení a materiálů pro dřevozpracující průmysl Wood-Tec.

Dr. Vít Pospíšil

Životní jubileum plk. v.v. doc. PhDr. Václava Kováře, CSc.

Václav Kovář se narodil 6. října 1929 v Podolí u Bouzova. V letech 1943-1946 absolvoval „Rolného oděvní a obchodní školu“ v Prostějově. Zatočil po výškách – a tak se stal pilotem amatérem (dokonce akrobatem). Od září 1951 se dostal na jinou „výšku“ – na Vojenskou technickou akademii v Brně (dnes UO). Působil zde do ledna 1971 na Katedře politické ekonomie, posléze jako její náčelník. V letech 1956-1969 publikoval 76 odborných prací a recenzí. Spolupracoval s Československým rozhlasem a s Československou televizí v pořadech Mohu do toho mluvit a Jak se máte, a dále samostatnými kritickými komentáři ke stavu naší ekonomiky, zejména k jejímu centrálně byrokratickému řízení. Vliv ekonomické koncepce Oty Šika na jeho myšlení a názory byl zcela zřejmý. V roce 1964 dosáhl V. Kovář hodnosti kandidáta ekonomických věd na Ústavu společenských věd při Karlově univerzitě v Praze. V letech 1966-1967 vedl ekonomickou část výzkumu Životní podmínky vojáků z povolání v ČSLA pro potřeby MNO. Výstupem z tohoto výzkumu byla Kovářova studie Životní poměry vojáků z povolání v ČSLA (1967). Studii pak rozpracoval do habilitačního spisu Hlavní tendence ve vývoji životních podmínek profesionální pracovní síly v ČSLA (1969). Habilitační řízení na VŠE v Praze v květnu 1969 proběhlo úspěšně, ale habilitace byla v březnu 1970 pozastavena – v důsledku Kovářových politických postojů v letech 1968 a 1969.

Po vyhození z VAAZ a z ČSLA (v lednu 1971) pracoval od února 1971 do prosince 1972 v hospodářském zařízení ÚV Svazů Romů na podnikovém ředitelství NEVODROM. Po jeho zrušení se od prosince 1972 do července 1973 živil jako noční vrátný a topič v Oděvnictví města Brna (za 864,- Kčs měsíčně). V roce 1972-1973 vedl ekonomickou část výzkumu životních podmínek Romů v okrese Most pro potřeby ÚV Svazů Romů, ONV Most a ČSAV. Od července 1973 do února 1981 pak působil na podnikovém ředitelství Maloměřických cementáren a vápenek v Brně. Od března 1981 do června 1990 pracoval v Dřevopodniku města Brna.

Na jaře 1990 byl Václav Kovář politicky rehabilitován a na podzim 1990 se na základě konkurzu dostal na funkci náčelníka oddělení sociálního řízení Vojenské akademie v Brně, kde úspěšně působil až do roku 1993. Souběžně předložil znovu, a to ve vědecké radě národohospodářské fakulty VŠE v Praze, svůj habilitační spis z roku 1969. Ten v březnu 1991 úspěšně obhájil. V 90. letech publikoval dalších 21 vědeckých studií. Dodnes se angažuje ve Vojenském sdružení rehabilitovaných jako jeho místopředseda. Nezanedbatelná je jeho občanská angažovanost v úsilí za zachování zahrádkářských kolonií v Brně.

Co přát osobnosti tak aktivní, plodné a zasloužilé do let příštích? Snad „jen“ pevné zdraví, neutuchající elán ve všech prospěšných aktivitách a životní pohodu.

Text: plk. v.v. doc. PhDr. Jiří Sedlák, CSc.

NEKROLOG

Vzpomínka na plk. v. v. prof.
Ing. Jiřího Bartoše, DrSc.
(1926 – 2009)

Dne 27. června 2009 skončila životní pouť profesora Ing. Jiřího Bartoše, DrSc., dlouholetého vedoucího Katedry matematiky bývalé VAAZ. Připomeňme si krátce etapu jeho života spjatou s touto institucí.

Po ukončení průmyslové školy a krátkém studiu na civilní vysoké škole profesor Ing. Jiří Bartoš, DrSc., absolvoval na bývalé VTA v Brně strojní obor bojová motorová vozidla. Už jako student vynikal pracovitostí, houževnatostí a vytrvalostí. Měl zájem o nové poznatky a jejich využití. I proto nastoupil po absolvování na naší škole jako interní vědecký aspirant. Specializoval se na výzkum a vývoj pneumatik vojenských a dopravních vozidel.

Po ukončení vědecké přípravy a získání titulu CSc., působil několik let jako expert v Káhiře. Po návratu se habilitoval a byl ustanoven do funkce náčelníka tehdejší Katedry matematiky a deskriptivní geometrie VAAZ v Brně. Strukturu katedry budoval v těsné návaznosti na katedry všeobecné technické a především na vojensky specializované. Katedru rozdělil na tři skupiny podle zaměření výuky na obory strojní, elektro a skupinu geometrie.

Podporoval spolupráci s jinými katedrami. V rámci svého působení pomohl několika učitelům katedry získat vědeckopedagogické tituly a vědecké hodnosti ve vojensko inženýrských oborech. Výrazně napomohl zavedení počítačů do pedagogické a výzkumné práce katedry. Přes nepřítel nadřízených hájil učitele své katedry a stavěl se za ně při zdůvodňování velké propadavosti studentů u zkoušek.

Pravidelně publikoval výsledky své vědeckovýzkumné práce, byl školitelem celé řady vědeckých aspirantů ve strojních oborech, členem několika vědeckých a redakčních rad, soudním znalcem pro deformaci materiálů (autohavárie), členem komisí pro obhajoby a jmenování atd. Výsledky jeho práce vyústily v získání vědecké hodnosti DrSc. Posléze byl jmenován profesorem.

S ohledem na uvedenou skutečnost lze vyzdvihnout prof. Bartoše jako významného odborníka ve svém oboru nejen na naší škole a armádě, ale i mimo ně.

Doc. RNDr. Jaroslav Židek, CSc.

Zpracování významné výukové pomůcky

Na základě potřeby rozšíření studijních opor k novému studijnímu modulu Ekonomika vojenské dopravy (EVD) skupina vojenské dopravy Katedry logistiky zpracovala významnou výukovou pomůcku – instruktážní film s názvem „Vojenská přeprava po železnici“. Tato pomůcka je rovněž dlouhodobě poptávána řídicími orgány vojenské dopravy.

Účelem jejího zpracování je seznámit s plánováním, organizováním a zabezpečením vnitrostátní vojenské přepravy po železnici. Důraz je položen na upevnění vojenské techniky na železničních nákladních vozech podle nakládacích směrnic 7.1 a 7.2 Mezinárodní železniční unie (UIC) v kategorii přepravy jednotlivých vozů, respektive skupiny vozů.

V podmínkách Univerzity obrany byly vyčleněny finanční prostředky na zabezpečení pronájmu příslušných železničních nákladních vozů (tj. 3x Smmps, 2x Res 3936/7 a 2x Ks) a hnacího vozidla – lokomotivy řady 752.

Ke koordinaci odborných činností byl ur-

čen major Ing. Josef Nedbal, který jako hlavní autor díla zabezpečil scénář k natáčení i režii a podílel se na střihu filmového materiálu.

Přepřavovaná vojenská technika byla včleněna od VÚ 4423 Příkladice (konkrétně se jednalo o T-72 M4CZ, VT-72 M4CZ, Tatra 810), dále od VÚ 8660 Vyškov (Dingo, BVP-2, Shkh vz. 77 Dana, Tatra 815 + přívěs valníkovo těžký PV-16.12) a od VÚ 1284 Bystřice pod Hostýnem (Tatra 815 Steebro + kontejner ISO 1C). Logistická podpora natáčení byla zabezpečena VÚ 8660 Vyškov.

K zabezpečení zaměstnání byl proveden součinnostní dohovor s ředitelem Regionálního úřadu vojenské dopravy Olomouc, který vyčlenil dva odborné poradce. Spolupráce byla rovněž navázána s Oddělením zvláštních přeprav ČD Cargo, a. s., které zabezpečuje vojenská přeprava po železnici. Způsoby upevnění vojenské techniky byly verifikovány systémovým specialistou Odboru nákladní dopravy ČD Cargo, a. s.

Natáčení výukové pomůcky bylo provedeno ve dnech 6. – 9. dubna 2009 na vlečce D.P.S. Trade, s. r. o. v posádce Vyškov určenými dvěma pracovníky VÚ 8521 Brno. Tito se hlavní měrou podíleli i na následném střihu a editaci filmového materiálu. Výuková pomůcka je uložena na DVD nosiči, délka záznamu je 30 minut.

Odborný komentář zpracoval major Ing.

Martin Rejzek, Ph.D. Komentář namluvila studentka studijního modulu Ekonomika vojenské dopravy praporčice Lenka Grycová. Natáčení vybraných filmových sekvencí se aktivně zúčastnili i další studenti studijního modulu Ekonomika vojenské dopravy – praporčice Markéta Bělová a praporčice Kateřina Antoňová.

Dne 2. července 2009 proběhlo představení a schválení výukové pomůcky na shromáždění hlavních funkcionářů vojenské dopravy u Regionálního úřadu vojenské dopravy v Plzni. Účast přijal i zástupce (redaktorka) z A-reportu. Z jednání byl formulován požadavek, aby dílo bylo vydáno (distribuováno) jako výuková pomůcka s celoživotní působností k doplnění teoretické části výcviku ozbrojených sil v přepravách po železnici.

**Text: major Ing. Martin Rejzek, Ph.D.,
Katedra logistiky**

Na vaše dotazy odpovídá Miloslav Havlín

Odpovědi na otázky týkající se pracovního práva vám i v tomto čísle přináší místopředseda Základní organizace Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády na Univerzitě obrany Miloslav Havlín.

Je výpovědním důvodem ze strany zaměstnavatele skutečnost, že zaměstnanec nesouhlasí se snížením platového tarifu?

Není, a to přinejmenším ze dvou důvodů. Jednak vyjádření nesouhlasu zaměstnance se změnou platového tarifu není uvedeno mezi důvody, ze kterých může zaměstnavatel dát zaměstnanci výpověď (okruh těchto důvodů nelze rozšiřovat), jednak proto, že zákoník práce vůbec nepředpokládá zjišťování stanoviska zaměstnance k určené výši platového tarifu. Krajní možností zaměstnance, jenž nechtěl akceptovat rozhodnutí zaměstnavatele o určení platu, je rozvázat pracovní poměr např. dohodou nebo výpovědí danou zaměstnavatelem.

Jaká jsou vlastně pravidla pro přiznávání a odnímaní osobního příplatku? Je pravda, že snížit osobní příplatek lze pouze v případě, že si zaměstnanec neplní svoje povinnosti?

Základní pravidla a podmínky pro poskytování osobního příplatku stanoví zákoník práce. Podle něho zaměstnavatel může zaměstnanci, který dlouhodobě dosahuje velmi dobrých pracovních výsledků nebo plní větší rozsah pracovních úkolů než ostatní zaměstnanci, poskytovat osobní příplatek až do výše 50 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je zaměstnanec zařazen. Pokud se jedná o zaměstnance, jenž je vynikajícím, všeobecně uznávaným odborníkem a vykonává práce zařazené do desáté až šestnácté platové třídy, může tento osobní příplatek činit až 100 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je zaměstnanec zařazen.

Slova „zaměstnavatel může“ však neznamenají, že poskytování osobního příplatku je zcela na libovůli zaměstnavatele, ale konstatují existenci oprávnění zaměstnavatele tímto způsobem ohodnotit pracovní výsledky zaměstnance. Jinými slovy řečeno, termín „zaměstnavatel může“ dává legální základ pro vyplacení složky platu, jež se nazývá „osobní příplatek“.

Z charakteru osobního příplatku jednoznačně vyplývá, že tento příplatek je určen k ohodnocení dlouhodobě dosahovaných kvalitních výsledků vykonávané práce, a proto osobní příplatek nelze měnit podle výkonu

zaměstnance každý měsíc nebo za relativně krátkou dobu. K ocenění mimořádných nebo zvláště významných pracovních výkonů slouží např. odměny. Kromě toho je dále pro osobní příplatek příznačné, že se zásadně přiznává na dobu neurčitou.

Osobní příplatek je sice primárně nenároková složka platu, ale v důsledku rozhodnutí zaměstnavatele o jeho přiznání a výši se stává složkou platu nárokovou. Proto zaměstnavatel nemůže svým zaměstnancům libovolně snižovat či úplně odebrat osobní příplatky nebo snížení či odebrání osobního příplatku odůvodňovat nedostatkem peněžních prostředků. Nicméně zaměstnavatel je oprávněn (a vlastně i povinen) přiznáním vzniklý nárok na osobní příplatek jako složku platu zaměstnanci zvýšit, snížit nebo odejmout, pokud došlo ke změně skutečností, např. pracovních výsledků, na jejichž základě byl osobní příplatek původně přiznán. Ke snížení případně odebrání osobního příplatku může tedy zaměstnavatel přistoupit pouze za předpokladu, že kvalita pracovních výsledků zaměstnance poklesla nebo rozsah pracovních úkolů plněných zaměstnancem se zúžil. Neplnění jiných závazků na straně zaměstnance není důvodem ke snížení či odebrání osobního příplatku. V každém případě musí být rozhodnutí zaměstnavatele o poskytování osobního příplatku vždy řádně odůvodněno.

Ve vztahu k osobnímu příplatku je třeba ještě uvést, že ho nelze snížit nebo odejmout zpětně.

Soutěžní křížovka o manikúru!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 16. října 2009.
Písemně na adresu: Univerzita obrany,
Redakce Listů UO, Kounicova 65, 612 00 Brno.
Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:
listy@unob.cz
Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Výherci z č. 11 jsou Marcela Králová a Eva Veselá.

Šance
pro dva čtenáře

 RÁDCE MOHAMEDA	1	ZNAČKA ASTATU	NÁŠ ZPĚVÁK	KAZIT ob.	KOVOVÝ PRVEK	 POLNÍ MÍRA	2	KONEC MODLITBY
MĚSTO U BLANSKA						ŠPANĚLSKÁ VYCHOVATELKA		
POVAHA ob.						OZN. POČIT. PAMĚTI BŮŽEK LÁSKY		
ČESKÉ MĚSTO		DOSNA UMĚT				PŘEDLOŽKA PRVNÍ DÍLO UMĚLCE řidč.		
STÁTNÍ POZNÁV. ZNAČKA zkr.			SVITEK GÁZY OBKLADEK					
 SOUHLAS sloven. TISTĚNÝ VZOREK NA TKANINY				CUKRAŘSKÝ VÝROBEK DOBYTČÍ NAPOJ				ČIN něm.
OPRÁVNĚNÍ					TRHAT PÁSOVEC			
ČÁST FYZIKY						DRUH PALMY TRISKA sloven.		
UKAZOV. ZÁJMENO		NATAHOVAT LANO SLOVENSKÉ MĚSTO						
MEZINÁR. HYDROLOG. PROGRAM angl. zkr.			LAVICE nář. ZVÍŘECÍ ÚSTA				POŘÍDIT KOPII	OHRADA
POMOČNÁ PLOŠKA PŘED KRÍDLEM				SOLMIZ. SLABIKA ELEKTRÁR. TEMELIN zkr.			PRIMÁT kníž. JMÉNO EDISONA	
ČÁST CHRÁMU					POTŘEŠTĚNEC ob. expr. ST. VZTAŽ. ZÁJMENO			
 BRÁNA ROUSÍNOVSKÝ PODNIK						LESOTHO mez. kód OLYMPIJ. REKORD		
USMRTIT KAMENY								
ZEM				MONGOLSKÝ PAS-TEVEC				SLOT

Jirko, sníš špenát, když ti ho udělám k obědu? Špenát nesnáším, teti, ale sním ho, když mi ...

Po stopách československých legií (6. část)

Místní dopravou jsme se přesunuli na městský hřbitov a již krátce po osmé hodině jsme zde potkali obětavou průvodkyni, která nás provázela celé dopoledne. Penzistka T. G. Nikolajevna pracovala jako inženýrka celý život ve stavebnictví. Vděčíme jí za celou řadu informací o životě v současném Rusku. Například nájmy za bydlení v panelácích nejsou vysoké a pohybují se pod tisíc rublů, plyn či elektrina a platby za ně jsou skoro totožné s cenami za socialismu. Se svým důchodem kolem pěti tisíc rublů si žije docela spokojeně, možná i proto s námi postupně prošla téměř celým městem. Asi nejbližší našim padlým legionářům jsme byli právě na tomto hřbitově. „Ano, pomník vašim vojákům zde stál asi v těchto místech,“ ukazovala nám 67 letá důchodkyně místo v severní části hřbitova. „Nyní je zde jen hromada pomníků či kamenných částí hrobů, a vidíte, dnes se z nich staví zde hrobka pro kněžnu, která je příbuznou posledního ruského cara.“

O pomníky rudoarmějců je zde postaráno, přesto hřbitov v této části působil neudržovaně. Poté jsme se svou průvodkyní zamířili k dominantním pietním místům. Přes náměstí, na kterém byla ústřední postavou socha Vladimíra Iljiče, jsme prošli kolem Haškova muzea na největší památník 2. sv. války ve městě. Na mramorových deskách má každý padlý vytesáno své jméno. Jen z tohoto města a nejbližšího okolí je jich zde téměř šest tisíc. Jejich klid „hlídají“ dva tanky a věčný oheň. Na toto místo volně navazují hrdinové SSSR, kteří tvoří „bustový háj“ v přilehlém parku. Jen pár desítek metrů dál jsou pietní místa věnovaná první světové a zejména občanské válce. Data na pomnících to potvrzují. Bohužel o našich vojácích žádná zmínka. Když J. Haška posílali do Bugulmy velet, jak později píše, položil otázku: „A víte to určitě, že Bugulmy jest již dobyto?“ „Zpráv bližších nemáme,“ zněla odpověď. „Velice pochybuji, že již nyní bude v našich rukou, ale než tam přijedete, doufám, že už zatím padne!“ Řekl předsesta vojenského sovětu Kajurov v Simbirsku. Rozhovor dost napovídá o tehdejší chaotické době...

Dnes je pro nás překvapením i naproti stojící a stejně velkolepě pojatý památník padlým ve válce s Afghánistánem. I zde se v rozhovoru s naší průvodkyní potvrzuje, že první světovou válku zde moc nevnímají, protože jejím „produktem“ byla válka občanská, která je až dnes smutnou kapitolou ruských dějin. Mramorové desky se jmény s fotografiemi vojáků umístěné v půlkruhu působí velmi důstojně. Nutno podotknout, že na všech těchto místech byl vzorový pořádek. Na rozjímání nám nezbyvá čas. Jisté je, že po těchto parcích i ulicích ve své době procházel z našich legionářů nejen Jaroslav Hašek. Cestou na pietní místa občanské války, která jsou poblíž autobusového nádraží, nám obětavá vypravěčka a průvodkyně ukázala i výstavbu paláců novodobých milionářů.

Park, kde jsou dva památníky občanské války, byl v době naší návštěvy v rekonstrukci, pomníky však již byly hotovy a připomínají smrt rudoarmějců v roce 1918 a 1920, když je zabili kulaci či bělogvardějský teror. Cesta k autobusu byla z tohoto místa jen několikaminutová. Poslední snímek zachytil desku připomínající dějinnou událost ještě o 200 let dřívější.

Rozloučili jsme se s T. G. Nikolajevnou, která celým dopolednem s sebou nesla hrábě ze hřbitova a nelitovala svého času pro dva Moravany ze Slováccka. Jen díky ní jsme rychle obešli vše, co bylo v Bugulmě možné, řekněme z našeho pohledu, „zkontrolovat“. Hodně nám pověděla o ruské duši, hodně i o příbuzných, které má v Kanadě. Prostě o životě zde i tam. Moudrá žena odešla za svými povinnostmi, když nám opět přijel autobus do Buzuluku a dál do Oremburku. V podvečerních hodinách přesně podle jízdního řádu vystupujeme u známého nádraží. Z úschovny vyzvedáváme asi za sto rublů uschovaný batoh a ubytováváme se na stejném místě jako před pár dny. Ale jen na sutku tj. pobyt do 12 hodin, což má výho-

Reportáž z Bugulmy

Sluníčko nám záhy z rána prosvítlo hotelový pokoj. Museli jsme zostrazjistit odjezdy na nádraží, protože nás čekal přesun přes Buzuluk do Samary. Nejdříve jsme však museli hledat stopy našich legionářů na zdejších pietních místech.

du poloviční taxi za spaní.

Pak možná už spíše jen symbolicky, ve sporadicky padajícím mrholení, jímž se na světlo boží draly poslední paprsky slunečního dne, procházíme večerním městem. Doplnujeme zásoby potravin. A už vzpomínáme na obětavého Viktora Andrejeviče, který jisto jistě kvůli nám nechal včera vzorně posekat udržovaný trávník kolem našich pomníků, na redaktorky a další lidi, s nimiž jsme se zde v Buzuluku či v Bugulmě setkali.

Pak zapalujeme svíci na našich pomnících a pomyslně smekáme před zde odpočívajícími Čechy a Moravany. Odesíláme první zprávy domů. Uleháme skoro o půlnoci.

Ráno ve 4.30 hod. s novými očekáváními odjedeme elektrickou, což je příměstský či meziměstský vlak, do 180 km vzdálené Samary na řece Volze. Doufáme, že tam bude těžiště práce naší expedice.

Text a foto: Jan Kux

